

sosialurin

telf. 14720, 11820, giro 6282725
box 76, 3800 Tórshavn
Útgevandi: Føroya Javnaðarflokkur
Bláðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd) telf. 56411
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jógvan Jespersen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

lesarabrøv

Seyður og óljóð

Útvarpið visti at siga frá, at nakrar bygdir hava samtykt at avsiga allan seyð, sum tveir á byggunum til stóran ampa fyri fólk. Hetta fær meg at hugsa um ta skrivning, sum fyrri eftirhondini mongum árum síðani var um skilið í Havn, har tað var so íduligt, at seyður vandraði í heilum gongum niðri á Vaglinum ella hvar sum helst, ikki minst har pylsuvognarnir grísaðu túnini. Tað var serliga ein gama í býnum, sum fanst at hesum óskili, tað var frú Zachariasen, einkjan eftir amtslækninum. Hon visti á, hvussu harmuligt tað var ferð eftir ferð at missa blómurnar, tulpanir, tí seyður var farin inn á nátt. Soleiðis var skilið.

Men eiga skal býráðið í Havn, at tað fekk skil á hesum og var tað skilamaðurin Peter F. Christensen, táverandi borgarstjóri, sum fekk enda á óskilinum, tókk eigur hann fyrri tað. Í dag hava teir annað at takast við í býráðnum, skilst at nokta byggiloyvi til andsveika-

forsorgina og at fáa olubrygging av sterkum til landið, minni skil er í tí.

Men eitt annað áttu háttvirðu býráðslimir at hugsa um. Óskilið, sum so smátt gevur tær stóru ólukkurnar, við tí larmi, sum er á almennum diskotekum (sum vistnokk ikki eru heilt lóglig). Ein norsk kommuna hevur samtykt ikki at loyva diskotekum at geva sterkari óljóð frá sær enn 80 decibel. Hvat hetta vil siga, veit eg ikki reidiliga. Men var tað ikki eitt hugskot, at býráðið ella býráðini fingi lagt loft á ta oyðileggjandi kraft, sum óljóðið gevur við tí fylgju, at okkara ungu fáa hoyriskaða? Og so eitt aftrat, at seta mark fyrri, hvussu langt út á mánanáttina Klubbinn skal hava loyvi at halda ungdominum uppi til dans. Tí hetta eru somu fólk, sum skulu uppafur í skúla og arbeiði sninma mánamorgun.

Hetta høvdu verið nokur skilamál hjá mentarnevndini at tikið sær av.

borgari

ooo

Málslig(ur)
útvikling(ur)

Ikki eigur føroyskt mál altíð orð fyrri øll fyrbrigdi, og er grundin helst hon, at umstøðurnar fyrr ikki hava gjørt tað neyðugt at skapa orð og vendingar, har umstøðurnar í dag, broyttar sum tær eru, krevja orð.

Sum dømi vil eg nevna fyrbrigdið »útvikling(ur)« (development). Hóast fólk flest er farið at brúka orðið »útvikling(ur)«, so hava royndirnar verið nógv at finna eitt orð sum ljóðaði betri á føroyskum. Orðabók Jóhannesar av Skarði nevnir: »menning, framkoma, framvæxtur, gongd, framtøka, vøkstur, greining, lýsing.«

Orðini við »fram-« kunnu brúkast í einstøkum førum, har talan er um nakað sum »útviklar seg« ella »verður útviklað« frameftir ella á positiván hátt. Okkurt, sum »kemur fram«, »veksur fram« ella

»tekur seg fram.« Hetta er tó bert ein litil partur av merkningi »útvikla seg«, sum er meir óheft av hvussu.

»Menning« havi eg sæð til dømis í »Framanum«, har tað verður brúkt gjøgnumgangandi. Fyri tað fyrsta er hetta eitt virðisbundið orð, við positivum tóna. Fyri tað næsta merkir tað, at okkurt »mennist«, at tað styrkist, gerst meiri ment til nakað, (sum hevur samband við orðið »mentan«). Orðið stavar frá tí, at vaksa upp og »verða maður«. (og tiskil bæði mentur og mentaður!).

Framhald á síðu 3

sosialurin

Fíggjarlógin

við-
merkingar

Nú er so aftur eitt fíggjarlógaruppskot lagt fram, og er tað hesa ferð komið uppá 438 mill. kr. Vit kunnu ikki lata vera við at minnst aftur á, at fyri bert 20 árum síðan, var fíggjarlógin bert 15 mill. kr. Sum dømi um hvussu nógv er broytt kann vera stuttligt í dag at minnst, at tá lat dansk statskassin 10 mill. kr. til okkara landshúsarhald, og tá var í orðaskiftinum um loysing ella ikki spurt, hvussu vit nakrantið kundu orka at gjalda hesar 25 mill. einsamallir.

Hetta nevna vit bert til stuttleikar, men tað kann vera eitt sindur áhugavert at hyggja at hækkanum í prosentum í teimum ymsu útreiðsluokjunum. Vit siggja, at størstu hækking fær landbúnaðurin við 56,4%, meðan minstu hækking fær fiskivinnan við 2,9%. Tað er hetta við ta litlu hæk-

kingina til fiskivinnuna, sum undrar okkum. Vit vita, at ongantið hevur grundarlagið undir okkara fiskivinnu verið so ivasamt, sum tað er beint nú. Vit vita ikki enn, um vit sleppa í Norðsjógvin at fiska komandi ár. Eisini er tað ivasamt við okkara veiðu undir Grønlandi. Men vit vita, at okkara toska- og hýsustovnur er ovveiddur sum er, og at vit fáa nógv fleiri skip í komandi árinum til at veiða ráfisk, og tí má satsast uppá onnur og biligari fiskasløg. Vit vita eisini, at toskavotun við Ísland er minkað nakað o.s.fr. So vit halda tað, at sum umstøðurnar eru, kann fiskivinnan ikki fáa eina lægri hækking á fíggjarlóginum enn onnur øki í samfelagnum, og vit kunnu nevna bert nokur dømi um øki innan fiskivinnuna, sum uttan iva koma at krevja meira pening.

Feskiskaviðbót: Her hevur bæði Fiskimannafelagið og Meginfelag Útróðarmanna strongt á fyrri at fáa viðbótina hækkaða í mun til tey 15 oyru, sum annars hava verið galdandi meginpartin av hesum ári. Og hesi ynskir eru væl grundað við teirri óvissu, sum er viðvíkjandi feskiskaveiðuni. Men sjálvt um viðbótin bert verður 15 oyru, so kemur hetta at krevja meira pening, tá veiðunøgdin er nógv størri. Eisini telur tað við, at lögtingið samtykti í ár, at trolfiskur av landleiðini eisini skuldi koma undir prívíðbótarskipan.

Ráfiskagrunnurin: Hesin grunnur hevur seinastu tvey árin fingið 8 mill. kr. til rakstur. Hesin grunnur hevur so verið førur fyrri at tryggja hampiligan pris á øllum fiskasløgum, og eisini á fiski sum brosmu, longu og upsa, sum

grunnurin hevur givið munandi tilskot til. Men við tá stóru øking, sum kann rokast við í veiðuni eftir hesum fiskasløgum, má eisini rokast við til svarandi øking í torvinum hjá ráfiskagrunninum fyrri at kunna fíggja hesa øking. Tað verður jú neyðugt at geva ein pris, sum kann elva monnum til at fiska hesi fiskasløg heldur enn tosk og hýsu, ið jú sum áður sagt eru ovveidd.

Hetta eru bert tvey dømir. Fleiri kundu verið nevnd, men nú rokna vit við, at fíggjarlógin fær eina gjølla viðgerð, áðrenn hon verður samtykt, so um allur torvin hjá fiskivinnuni ikki er tikið við í uppskotinum nú, so verður tað jú gjørt, tá fíggjarlógin skal endiliga samtykkjast.

dagbókin

Missionshúsið
við Landavegin

Onki móti verður í kvöld vegna jólakonsert í Vesturkirkjuni.

Sion, Vági

Evangeliskt móti í kvöld kl. 20, Dennis Burnet frá Jamaica talar og syngur.

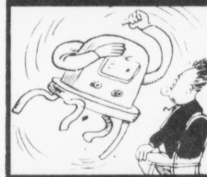
Jólakonsert

Havnarkórið hevur jólakonsert í Vesturkirkjuni í kvöld kl. 20.

Barnabókasavnið

Ljósmyndir fyri tey smáu í dag og í morgin kl. 10: Jól í Buldersbygd eftir Astrid Lindgren. Fyri tey størri kl. 16: Granntreid eftir H. C. Andersen.

útvarp

føroya

Umfamt føstu sendingarnar:
07.15: Veðurtíðindi
07.17: Morgunlestur
07.30: Veðurtíðindi og tíðindi
07.35: Tónleikur
08.00: Veðurtíðindi og tíðindi
08.05: Lurtararnir og vit spæla grammofoon
09.00: Veðurtíðindi og tíðindi
09.05: Morgunlestur
12.00: Middagskonsert
12.20: Veðurtíðindi og tíðindi
12.32: Døgurðatónleikur
12.50: Veðurtíðindi
12.51: Tónleikur
18.30: Veðurtíðindi og tíðindi

Mikudagin 21.

08.05: Enskt 5
13. sending
13.00: Kvøðuljómar til sjófólkið
18.42: Barnaútvarpið
19.15: Kvæði og dansur: Olgarskvæðið Herluf Berthelsen greiðir frá. Ebbe Skammelsen, dansur í Gøtu
20.00: Veðurtíðindi og tíðindi
20.10: Grammofoongestur á Bryggjubakka
20.40: Enskt 5
13. sending
21.00: Veðurtíðindi

19.00: Hin nýggi

Bør Børsson:
30. partur av framhaldssøguni eftir Johan Falkberget Marius Johannesen umsetur og lesur
19.30: Poppur
20.00: Oratorið »Messias« eftir G. F. Händel. Janus Mohr leggur til rættis
21.00: Veðurtíðindi og tíðindi

Friggjadagin 23.

18.42: Nátturðatónleikur
19.00: Jólaleikur frá útisetum
V 4 dráttur verður klokkan 21.00.

Hósdagur 22.

18.42: Nátturðatónleikur

Ólavsøkutiltakið
1977

Hesir vinningar eru ikki heintaðir:

Lutaseðil: Flogferð nr. 3001
Atgongumerki: Ólavsøkudag, reyður seðil nr. 1965. Ferðaradio.

Vinningar, ið ikki eru heintaðir tá ið árið er úti, falla aftur til tiltakið.

Vit vilja her takka hjartaliga, øllum tykkum, ið vitjaðu tiltakið, tykkum foreldrum og børnum tykkara, ið hjálptu til við at stuðla hesum, at fáa felagnum og harvið ungdominum, møguleika fyri betri arbeiðsumstøðum.

Vit ynskja øllum eini góð og hugnalig jól og eitt sunt, mennandi og eydnuberandi nýttár.

Vinarligar heilsur

starvsnevndin fyri Ólavsøkutiltakið
og
Tórshavnar Ítróttarráð

— eg havi
lisið tað
í

sosialinum

sjálvandi!!

